

PRODUCTIEVERHOOGING IN DE BOSBOUW

Een wederwoord door
G. GERBRANDA

De moeilijke omstandigheden, waarin ons land verkeert, brachten mij ertoe mijn artikel „Productieverhoging van de Nederlandse Bossen” in het Augustusnummer te schrijven. Ik wilde daarom wijzen op de noodzakelijkheid ook in de bosbouw tot verhoging van productie te komen. Deze tak van bodemcultuur toch zou het zijne er toe bij kunnen dragen om onze precaire financiële positie te verbeteren en om meer werkgelegenheid te scheppen voor onze steeds in aantal toenemende bevolking.

Ik trachtte op eenvoudige wijze de aandacht te vragen voor de bijzondere aspecten van de bosbouw, daar men deze moet kennen om met vrucht de mogelijkheden te zoeken en te vinden om tot productieverhoging te geraken. Ten slotte sprak ik de hoop uit, dat ook anderen begrip zouden tonen voor de moeilijke tijdsomstandigheden en hun mening zouden uiten omtrent de beantwoording van de vraag: wat kan worden gedaan om de productie in de bosbouw te verhogen?

De reactie op mijn artikel heeft mij teleurgesteld. Drie personen hebben naar de pen gegrepen, maar afgezien van het feit, dat twee van de drie schrijvers enige instemming met mijn artikel betuigden, zou ik gaarne hebben gezien, dat de ernst der tijdsomstandigheden ook in hun artikel meer tot uiting was gekomen en dat zij met mij objectief naar middelen hadden gezocht om tot productieverhoging te komen. De tijdsomstandigheden zijn zo ontzaglijk moeilijk, dat alle belanghebbenden moeten samenwerken om tot verbetering te komen en het is te klein om in onderling gekrakeel te vervallen of om de gelegenheid aan te grijpen om persoonlijke grieven te lichten.

Maar laat ik overgaan tot de beantwoording van de verschillende artikelen afzonderlijk.

Allereerst zegt dan de heer HALBERTSMA, dat ik „zonder dat ik het „waarschijnlijk bij het opstellen van mijn artikel bedoelde, een pleidooi „heb gehouden voor de zelfwerkzaamheid der bedrijfsgenoten”. Dat was nu juist wél mijn bedoeling; uit mijn aanhaling van de gelijkenis der talenten uit het evangelie van Mattheus blijkt zulks voldoende. Niets zou mij liever zijn, dan dat door mijn artikel ook die zelfwerkzaamheid zou worden gestimuleerd, ja de strekking van mijn artikel was om daartoe in de eerste plaats te geraken. Ik ben er van overtuigd, dat, willen wij in de bosbouw tot productieverhoging komen, deze, voor zover zulks het particuliere bosbezit betreft, grotendeels moet komen — en ook slechts kan komen — door zelfwerkzaamheid der particuliere bosbouwers.

Had het ondermeer niet op de weg van de heer HALBERTSMA gelegen om voor de lezers van dit tijdschrift nader uiteen te zetten wat de aanwezige organen van de particuliere organisaties in dit opzicht denken te doen of althans naar zijn mening zouden kunnen doen?

De heer TROMP MEESTERS begint met een vraag, en wel of het niet

juist is, dat de Nederlandse Heide-Maatschappij voor het overgrote deel der bouseigenaren met een bezit van minstens 50 ha een bedrijfsplan heeft gemaakt. Inderdaad heeft deze Maatschappij op dit gebied reeds verdienstelijk werk gedaan, maar het overgrote deel der bouseigenaren heeft zij nog niet bereikt.

Vervolgens zegt hij, dat ik de verplichting tot behoorlijke verzorging en beheer van het bosbezit meer en meer in wetten en besluiten wil vastleggen daaraan aldus een dwingend karakter wil geven. Waar is, dat ik gezegd heb, dat naast een goed georganiseerde voorlichting en naast financiële steun ook bindende maatregelen nodig zijn. Deze noem ik dus pas in de derde plaats en hij bedenke, dat bindende maatregelen slechts door de niet-goedwillenden als dwingend zullen worden beschouwd en dat alléén zij zullen klagen over lastige inmenging. Van de verkeersregelen op de weg hebben toch ook de goede weggebruikers geen last, maar wel zeer veel genot.

Het is een algemeen erkend feit dat regelend optreden van de kant der overheid ook in het economische verkeer in het algemeen belang onvermijdelijk is. Zaak is het zoals vanzelf spreekt zulks tot een minimum te beperken en zo zal het Staatsbosbeheer de eerste zijn, die het toejuichen zal, wanneer zijn taak weer in de eerste plaats een voorlichtende zal zijn.

Ten slotte nog even dit, ik heb niet gezegd, dat de periode tussen de beide oorlogen een toenemende lust tot erfbeplanting heeft vertoond, maar dat zulks het geval is na de tweede grote oorlog.

Uit den aard der zaak moet ik op het artikel van de heer JURRIAANSE enigszins uitvoeriger ingaan.

In de eerste plaats vestig ik er de aandacht op, dat ik schreef over „Productieverhoging van de Nederlandse Bossen” en niet over de betekenis van onze bossen voor het natuurschoon en de recreatie. Dat geeft hem toch niet het recht te zeggen dat ik niet verantwoord ben door naast het productie-argument met slechts enkele woorden te wijzen op het vervullen van die andere taken die dienstbaar zijn aan de recreatie, het verhogen van het natuurschoon enz. Had ik over het laatstgenoemde onderwerp geschreven, dan had ik vermoedelijk slechts met enkele woorden gewezen op het belang van onze bossen voor de houtproductie en de werkverruiming. Maar men mag mij niet verwijten dat ik mij tot mijn onderwerp bepaal.

Voorts heeft het feit dat ik schreef, dat naast een goede voorlichting, en naast financiële steun ook bindende maatregelen nodig zullen zijn, bij de heer JURRIAANSE gewerkt als een rode lap op een stier.

Ik liet mij in het geheel niet uit over de aard van die maatregelen noch over de omvang ervan, maar de blote aanduiding was reeds voldoende om hem er toe te brengen mij achtereenvolgens allerhande kwaadaardige voornemens in de schoenen te schuiven waarvan ik mij in geen enkel opzicht bewust ben en waarvoor hij geen grond vindt in mijn artikel.

Hierop wil ik niet ingaan.

Aan een enkel voorbeeld uit het artikel van de heer JURRIAANSE wil ik echter aantonen, hoe hij als 't ware verblind is geworden alleen reeds door het feit dat hij meende een rode lap te zien.

Op blz. 295 zegt hij :

„ Denk eens aan de wetenschappelijke wijze, economisch georiënteerd, „waarop de teelgrond van een groot deel der aarde is verarmd. Denk

eens aan de roekeloze, liefdeloze wijze, waarop geweldige uitgesterktheden op aarde werden en worden ontbost".

Ieder ingewijde weet dat aan deze verwoestingen en ontbossingen geen wetenschap schuld is en dat daarbij geen economie in het spel was. Het was juist het ongebreidelde winstbejag, dat belust op ogenblikkelijk eigen voordeel, zich niet stoorde aan wetenschap, economie en algemeen belang, dat de schuld draagt en het is het regelend optreden van overheidswege, dat hieraan in vele landen paal en perk stelt. Als men Barbertye Economie wil laten hangen moet men in elk geval een sterker touw gebruiken.

Ten slotte wil ik nog een tweetal opmerkingen maken.

In elk vak en in elke wetenschap komt verschil van mening voor, dus in de bosbouw ook, dat is geen schande en geen nadeel. Maar wie is er blind voor de gestage vooruitgang van bosbouwpraktijk en bosbouw-wetenschap, welke mede dank zij de wrijving der gedachten is bereikt?

Verhoging van productie wordt niet nagestreefd zonder dat men daarbij hoge doelen voor ogen heeft. Verhoging van de productie is nodig voor verbetering van de financiële positie van ons land en voor vergroting van de werkgelegenheid. Ons land had in 1948 een deviezentekort van 951 miljoen gulden en heeft in 1949 de 10.000.000ste inwoner ingeschreven. Is het niet de moeite waard er aan mede te werken dat die financiële positie worde verbeterd en dat zoveel mogelijk voor al onze landgenoten blijvend werk worde gevonden?

De bosbouw kan daar een steentje toe bij dragen en dan tevens in aanzien winnen.